

פרשת משפטים - שבת שקלים



זמני השבת			הזמנים לפי צ"ח "אר" המינים
ר"ת	יעיאת שבת	כניסת שבת	ירושלים
18:46	18:07	16:55	ירושלים
18:42	18:04	17:12	ת"א
18:43	18:05	17:13	חיפה
18:45	18:07	17:15	באר שבע

שבת שלום ומבורך!

"כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת מעזוב לו עזב תעזב עמו". ופירוש הדברים, שאם תראה את שונאך פורק את משאו חמורו, מצווה עליך ללכת ולעזור לו. וכך פירש רש"י שהמילה "עזוב" זה לעזור. ואילו בתרגום יונתן "עזוב תעזוב" הכוונה היא, שבאותה השעה שאתה רואה את חמור שונאך רובץ תחת משאו, עזוב את השנאה שבליבך, ותעזור לו. ובאמת שמסתכלים על הרעיון שנעומד מאחורי המצווה הזאת, רואים יסוד גדול. כאשר האדם מסייע לשונאו ועוזב את השנאה שבליבו הוא מקיים בכך מצווה גדולה, שמלבד פעולת החסד שהוא עושה עם האדם האחר, ועוד עם שונאו, הרי גם על הדרך שניהם מדברים על מה שהיה ביניהם ומשאירים את הכל מאחוריהם. והינה על כך ניתן לשאול שאלה חזקה. הרי נאמר "לא תשנא את אחיך בלבבך", אז אם אסור לשנוא, אז איך כתוב חמור שונאך? וניתן לפרש "שונאך" הכוונה לא לשנאה אישית (שהרי אסור לשנוא את חברו שנאמר "לא תשנא את אחיך בלבבך") וכאן הכוונה לשנאה המותרת, כגון שראה את חברו שעשה דבר נגד התורה ולא רצה לחזור בו וממשיך בדבר הזה, או מישהו שמבזה את מצוות ה' והתורה ולא מפסיק למרות שהסבירו לו, לכן אתה שונא את מעשיו אך לא אותו, וזאת הכוונה "שונאך", כמו שנאמר "משנאך ה' אשנא". אך מכיוון שידוע ה' שמשנאה זו יכולה להיגרר גם שנאה אישית, לכן אמרה התורה, שצריך להושיט יד ולעזור לשונא שכזה, בזמן שהוא במצוקה, כדי שלא תיהפך השנאה של מעשיו לשנאה אישית שהיא שנאה מסוכנת ביותר וגורמת למחלוקות בעם ישראל.

"אלה המשפטים אשר תשים לפניהם" – אמרו חז"ל הקדושים "אין לו לדיין אלא מה שעניו רואות" ונשאלת השאלה, מדוע לא נאמר "מה שאוזניו שומעות" הרי הוא שומע את הנתבע והתובע, הוא לא רואה מה קרה אלא שומע מה קרה. אז יש פה יסוד גדול, תפקידו של הדיין הוא לא רק לשמוע את הפרטים אלא לנסות ולעשות תחבולות בחכמה כדי למצוא את האמת. וכפי שנאמר בפרקי אבות "הווי מתונים בדין" יש מעשה נפלא בענף עץ אבות: מספרים על איש אחד שהיה צדיק ירא שמיים, הוא עבד אצל מוכר היין, המוכר יין הזה היה רמאי גדול. יום אחד אותו עובד שכח את ארנקו בחנות, הוא הגיע לבית ולפתע הוא שמ לב שהוא שכח את ארנקו בחנות. הוא מיהר לחנות ומה הוא מגלה? שהארנק אבד. הוא ידע בוודאות שרק לו ולבעל הבית יש את המפתח, לכן הוא עלה לביתו של בעל הבית וביקש שיסביר לו היכן הארנק ששכח בחנות. בעל הבית כמוזן שלא הודה ואמר לעובד שהוא מתבלבל ולא שכח כלום בחנות. העובד לא התייאש הוא פנה לבית הדין והם הלכו לדין תורה. הרב החכם שמע את הדברים וברוב חכמתו ביקש לחקור את הנושא לעומק. הוא חשב קצת ואז הסתכל על בעל הבית ואמר "כבודו איש ישר ואהוב, הוא לא יעשה נזק כזה לעובד שלו. אני לא מאמין שכבודו גנב לעובד את הארנק. כנראה שמישהו פרץ לחנות ולקח את הארנק. וכל עם ישראל כשרים וישרים, לכן לפי דעתי זה אחד האנשים הגויים שגרים באיזור בית היין עשה זאת. בעל הבית שמח שמחה גדולה כי הרגיש שהסכנה חלפה ממנו. הוא הסכים עם הדיין ואמר שכנראה זאת האמת. אך העובד האומלל טען שזה בעל הבית ולא הבין מדוע הרב מסיר את האחריות מבעל הבית ומאשים את אחד הגויים. ואז לאחר שבעל הבית הודה שכנראה כך הדבר והוא חושב שזה נכון, הוא אמר "והינה יש דין של יין נסך וכנראה שנצטרך להכריז על היין של כבודו שהוא יין נסך ותצטרך להחליף את כל החביות של היין". כאשר בעל הבית שמע זאת הוא נחרד ונבהל, הוא הבין את גודל הנזק הכספי, והעדיף להחזיר לעובד את הארנק שלו מאשר לאבד את כל רכושו והונו. לכן הוא מהר צעק והודה באמת, הוא הודה שהוא הגנב של הארנק והוא יחזיר לעובד שלו את הכסף. הרב לא האמין לו וחשב שהוא מנסה להתחמק מהפסד כספי בגלל היין נסך אך בעל הבית נאלץ להישבע ולהוכיח שהוא אכן גנב את הארנק. הארנק אכן חזר לבעליו בזכות החכמה הנפלאה של הרב. ועל זה אומר הרב עובדיה יוסף בענף עץ אבות "הווי מתונים בדין".

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

- אורלי בת סעידה
- נוריה בת נעימה
- קוקב בת אביגיל
- אינס בת מרים
- חדווה בת מסעודה
- ציפורה בת רבקה
- ז'נין בת מזל
- שרה בת זילפה
- סוזן בת מסעודה
- שרה בת חנינה
- אליס עישה בת סימי
- גרשון בן רחמה
- אהרון בן חזלה
- חי בן ירדנה
- חנניה בן אסתר
- יהושוע בן תמו
- יוחנן בן בסקי
- נתנאל בן אורלי
- ישראל בן נזי
- יעקב בן סעידה
- שמעון בן עיישה
- יצחק בן רחל
- דוד בן נטע
- יקותיאל בן שושנה
- דוד בן אוריט
- אליהו בן רחל

"תפילה ללא האמונה שיש בכוחה לשנות, היא כגוף ללא נשמה". (רבי נחמן מברסלב)

- 2 חנוכה
- 3 חנוכה
- 4 חנוכה

ראשון	כח' שבט	שני	כט' שבט	שלישי	ל' שבט	רביעי	חמישי	ב' אדר	שישי	ג' אדר	שבת	ד' אדר
פטירת הצדיקים: ר' אפרים לניאדו ר' יודאל אג'ל	ערב ראש חודש - ל"א תחנון במנחה פטירת הצדיק: ר' נתן צבי פינקל - הסבא מטלבווקה	א' דראש חודש ל"א תחנון פטירת הצדיק: ר' מנחם מנדל משקלוב	ב' דראש חודש ל"א תחנון פטירת הצדיקים: ר' צדקה חוצין, ר' אברהם אבן עזרא, ר' עזריה פיג'ו, ר' עמנואל חי ריקי הי"ד	פטירת הצדיקים: ר' ישראל אלתר מגור, ר' יוסף דב הלוי סלוביצ'יק, ר' שבתאי הכהן הש"ך, ר' יו"ט אלגאזי	פטירת הצדיקים: ר' ניסים עזון ר' אליעזר די אבילה ר' מרדכי יפה (הלבוש)	פטירת הצדיקים: ר' יוסף אבוחצירא						

מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל



אמרי נועם

בצור ירום

(תקציר משבוע שעבר.. והינה פעם אחת באמצע הלימוד קפצה על השמש שינה חזקה ונרדם, ופתאום בא אליו איש אחד גבוה ומלבושו מלבוש מלכים והקיץ אותו. שאל אותו "בבקשה תראה לי איפה גר המהרש"א, השמש קם בזריזות והראה לו את הבית וחזר לבית הכנסת, הסתכל בחלונות מאיפה נכנס האיש הזה לבית הכנסת, אך לא מצא, חשב לעצמו שמא שכח לסגור את הדלת. בלילה השני סגר היטב את הדלתות והחלונות וישב ללמוד כמנהגו, ושוב נרדם. והינה נכנס איש לא גבוה, אבל היה יפה תואר ויפה עיניים ומלבושו מלבוש מלכים והקיץ את השמש, ושאל אותו "בבקשה איפה גר המהרש"א?" ושוב הראה לו את הבית, חזר לבית הכנסת וחיפש לדעת מאיפה נכנס, ולא ידע ולא מצא. והינה בלילה השלישי קודם שהתחיל ללמוד, סגר היטב את הדלתות והחלונות מבלי שום ספק שיוכל להיכנס שום אדם, ושוב באמצע הלימוד הרגיש בעצמו שיורדת עליו שינה מתוקה מאוד, מיד התחיל לקפוץ ולרקוד רחץ פניו אך עם כל זה לא עלה בידו להתגבר על השינה והוא נרדם.. והינה בא איש לבוש עור ואבנט במתניו, והקיץ אותו, "אתה יודע איפה גר כאן המהרש"א?" השמש הסתכל בו בעוז ובגבורה, ואמר לו "מי אתה? ואיך נכנסת לכאן? הלא הכל סגרת היטב, ולכן אני לא אראה לך את בית המהרש"א עד שתאמר לי מי אתה ומאין נכנסת?", ענה לו "אגיד לך, ליל ראשון נכנס האיש הגבוה – היה זה שאול המלך, ובליל השני היה דוד המלך ואני הוא אליהו הנביא, תדע שבשמיים עוד לא נגמר משפטו של שאול המלך, משום שרדף אחרי דוד, כעת אמר הקב"ה להודיע להמרש"א הקדוש וכפי שיפסוק המהרש"א יקבלו גם בבית דין של מעלה ועתה תהיה זהיר מאוד שלא תגלה זה הסוד לשום אדם, כי אם תגלה באותו יום תמות." ומיד נעלם אליהו הנביא, והשמש החל לחשוב, "האיש הזה כל כך מבזים אותו והוא אחד מיסודי העולם ואף אחד לא יודע, וחושבים אותו למשוגע ח"ו. אמר בליבו, "אני לא יכול לסבול עוד כדאי לי למות לכבוד הצדיק הזה, ולא יתבזה על ידי הבריות." בבוקר אחר התפילה הלך אצל רב העיר ואסף לשם מניין רבנים וסיפר להם את הכל ואמר להם "ראייה לזה שאמר אליהו הנביא באותו היום שתגלה הסוד תסתלק מן העולם, ואני קיבלתי שברצוני הטוב אני הולך לבית עולמי בתנאי שתזהרו מאוד ותזהירו לקהל מפני קדושת המהרש"א הקדוש, וכן היה בעת שגמר את דבריו נפל ומת על המקום..")

(בצור ירום" חלק א', פרק א', עמ' 157)

הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי



רבינו היה מקפיד להזהיר את הציבור שיענו ברוך הוא וברוך שמו, ואמן, בקול רם. ומעשה שהיה שרבינו התפלל בבית כנסת מסויים, ויצא משם בחרי אף, בגלל שלא ענו ברוך הוא וברוך שמו ואמן בקול רם. רבינו היה זריז מאוד בתפילתו למרות שהיה מכוון על פי סידור הכוונות שבידו. רק בפסוק שמע ישראל היה בבא סאלי מאריך מאוד הרבה שהיה מכוון בפסוק זה בלבד כ – 3 דק', אחר כך היה ממשיך את כל קריאת שמע בקריאה רגילה למרות הכוונות שהיה מכוון, את הפסוקים "השמרו לכם" היה בבא סאלי אומר בקול רם כשאר פסוקי קריאת שמע. הרב הגאון רבי מסעוד אסולין, זצ"ל, סיפר כי הוא שימש לעיתים כחזנו של רבינו ופעם אחת מיהר מאוד בתפילתו וקרא את קריאת שמע בזריזות, לאחר התפילה גער בו רבינו ואמר "בגללך לא שמעתי ה' אלקיכם אמת.. בגלל שהייתי באמצע קריאת שמע כאשר אתה כבר סיימת מרוב חפזונך." "מניין לי לדעת?" שאל החזן, "הרי אינני נביא ואיני יכול לדעת להיכן הגיע כבודו.." "להבא שכבודו יגיע לסיום קריאת שמע שידפוק בחלון כדי שאדע מתי לומר "ה' אלקיכם אמת." כששמע זאת רבינו את תשובתו המנומסת והמחוכמת של חזנו נענה ומחל לו.

רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב



חתול

מעשה באדם שהתפלל במשך שנים ארוכות בהתלהבות גדולה מתוך מחשבה כי הרעשים שהוא שומע מצדה השני של הדלת, הם חסידיו הבאים להקשיב לתפילתו ודוחפים זה את זה כדי להניח את אוזנם על הדלת. לאחר זמן רב, התגלו לו כי היה זה חתול. ואמר רבי נחמן מברסלב על זה "נמצא שהתפלל בגלל החתול." מי הם האנשים ואילו מן הקולות הפנימיים שבתוכנו עומדים בצידה השני של "דלתנו" ומפריעים לנו לקיים את ההתקשרויות השונות בחיינו מתוך המקום האמיתי שבו אנו נמצאים.

"אמת"

חשבתם לעצמכם, מה יקרה כאשר נפסיק להיות טובים יותר, יפים יותר וחכמים יותר ממי שאנו באמת? האם מישהו יהיה מוכן לקבל אותנו אם נגלה לו שאנחנו זה אנחנו? צריך האדם להיות אמיתי, ולא לחקות את הזולת, אלא יהיה מי שהוא עצמו.

גם אתם יכולים להיות שותפים ביזכוי הרבים!

לקבלת העלון באיזור מגורכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים ביזכוי הרבים.

צרו קשר במס': 0523458725

הבעל שם טוב הקדוש



קהל חסידים גדול בא לעשות את יום הפורים במחיצתו של הבעל שם טוב הקדוש. אוירת שמחה וקדושה כפי שניתן היה למצוא בבית מדרשו לא היה אפשר למצוא בשום מקום אחר. בין הנוכחים היה גם חסיד מחסידיו הקרובים של הבעל שם טוב – ר' מאיר מרגליות, שמידי שנה היה נוהג לנסוע אל רבו בפורים, והשנה הביא עימו את בנו הצעיר שאול. שאול היה נער מבריק וחכם ונוסף על כך, ניחן בקול ערב ונדיר. הבעל שם טוב התייחס לשאול הקטן בחביבות יתרה וביקשו לפתוח פיו בשירה בסעודת הפורים. פורים חלף ורבי מאיר בא לקבל את ברכת הדרך ולהיפרד מרבו – הבעל שם טוב, אך להפתעתו, הוא ביקש מר' מאיר להשאיר את בנו הקטן – שאול, אצלו לעוד כמה ימים. "בעוד זמן קצר אני עומד ממילא לעבור בעירך, ואז אשיב את בן הביתה". רבי מאיר הבין מיד שיש דברים בגו, ולא היסס לרגע. הוא נפרד מילדו הקטן ומהבעל שם טוב והלך לדרונו. ערב אחד, הורה הבעל שם טוב הקדוש לעגלון להכין את הסוסים לנסיעה. הוא קרא לכמה מחסידיו ולשאול הקטן, והנסיעה החלה. הסוסים החלו לדהור, עד שנעצרו בפתח של בית המרזח בו ישבו איכרים שיכורים. החסידים הופתעו לראות את רבי ישראל בעל שם טוב יורד מהכרכרה ומבקש משאול הקטן להיכנס עימו לבית המרזח. ובנתיים, הדלת נפתחה, והאיכרים שרו בקולי קולות ורקדו בכל עוז ואיש מהם אפילו לא הבחין בצדיק ובנער הקטן שנכנסו זה עתה. לפתע, הכה הבעל שם טוב בחוזקה על אחד השולחנות, כל השיכורים השתתקו, והס הושלך במקום. עשרות עיניים הופנו בתדהמה לעבר הבעל שם טוב. "כך אתם שמחים? כך אתם שרים?" שאל הבעל שם טוב את אותם איכרים שיכורים, "הבה ואראה לכם שירה אמיתית מה היא". הוא הפנה מבט אל שאול הקטן, וביקש ממנו לשיר להם "קול ערב ונעים כקולו של הילד הזה לא שמעתם מעודכם". פני הילד הסמיקו מהתרגשות והוא החל לשיר את השיר ששרו בפורים בישיבה הקדושה "שושנת יעקב". קולו העדין נישא בחלל והאיכרים השתויים רותקו לשירתו, כשסיים, הריעו הכל לכבודו. הם אף ביקשו ממנו לשוב על השיר והחלו לרקוד לצליליו. בפינת הבית מרזח ניצבו שלושת בניו הקטנים של המוזג והביטו בילד שר. פתאום קרא להם הבעל שם טוב, הם ניגשו אליו, הוא צבט בלחייהם ואמר "נכון שאתם מחבבים את הילד הזה ואת קולו הערב? מאחל אני לכם שתוסיפו עוד לשמוע אותו בעתיד ולחבבו תמיד". הבעל שם טוב ושאול יצאו מבית המרזח והעגלה המשיכה בדרך, למחרת כבר הגיע שאול הקטן לביתו. חלפו השנים, ושאול גדול וניהיה לאיש, שמו הלך לפניו כתלמיד חכם מובהק וכסוחר מוצלח ומכובד. הוא הרבה לנסוע ממדינה למדינה בענייני מסחר. שנה אחת, בתענית אסתר, שאול נאלץ לנסוע בדחיפות כדי לבצע עיסקה בעיר הסמוכה. מאחר שמהיר ביקש מהנהג שייסע בדרך הקצרה יותר העוברת דרך היער. אבל לרוע המזל, הנסיעה השתבשה והלילה ירד, וחשש כבד החל לכרסם בליבו של שאול ונהגו. לפתע לעבר העגלה זינקו שתי דמויות חמושות, והשניים היו זריזים במלאכתם ותוך דקות מצאו עצמם שאול ונהג קשורים בחבלים סביב עץ. "עוד מעט יגיע מנהיגנו ראש החבורה, ויורה לנו מה לעשות איתכם". ובנתיים החלו השודדים לבדוק את תכולת העגלה. העגלון בכה בבכי מר, ושאול השתדל לעודדו ולחזקו באמונה. אך גם הוא הבין כי קלושים סיכוייהם להינצל. שאול נזכר שהיום זה חג פורים, המחשבות והגעגועים אל משפחתו בכלל ואל הבעל שם טוב ובמיוחד העציבו אותו, הוא החל לבכות, ועצם את עיניו, והחל לשחרר בדמיונו את חג הפורים בהיותו ילד – בבית מדרשו של הבעל שם טוב יחד עם אביו, בדמיונו הוא שומע את הבעל שם טוב קורא לעברו לשיר שיר לכבוד יום הפורים, הוא החל לשיר, חושיו התערפלו וכאילו הוא התנתק לחלוטין מהמציאות, ונכנס לאווירה ששררה באותו יום הפורים אצל הבעל שם טוב. מתוך ליבו פרצה שירה, ומרגע לרגע התחזקה השירה והלכה – הוא שר את השיר ששר בבית המרזח יחד עם הבעל שם טוב "שושנת יעקב" ונזכר איך כולם הריעו לו בהיותו ילד קטן, שעה ארוכה כך הפליג בדמיונו, ולפתע התעורר מהחלום המתוק אל המציאות המרה, פקח את עיניו וציפה לגרוע מכל – למות. לידו ניצבו שני השודדים יחד עם מנהיגם שהצטרף – הם עמדו ודמעות זלגו מעיניהם. הם החלו מהר לשחרר את החבלים משאול ונהגו, שניהם היו המומים ולא הבינו מדוע השודדים התחרטו, ומדוע הם החלו לבכות? "כבר התראנו בעבר" אמר אחד השודדים לשאול, "אתה לא זוכר אותנו, אבל אנו זוכרים אותך ואת רבך הקדוש – הבעל שם טוב, אנו שלושת הילדים של המוזג בבית המרזח, רבך פנה אלינו בעבר והבטיח לנו שעוד נזכה לשמוע אותך שר ושנוסיף לאהוב אותך תמיד". והינה הבטחתו התקיימה ואנו מוכרחים גם לקיים את אשר הבטחנו, לאהוב אותך ולא לפגוע בך.

הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א



זהו הכוח המניע שהיה בליבו של אברהם אבינו ע"ה להזדרז להשכים לעקוד את בנו מטעם שהיתה דעתו קשורה בחשק גדול ונמרץ באהבת הבורא יתברך. וכמו כן אמרו חכמינו (שבת, פו). ש"כל עליותיו של משה בהשכמה היו" וכוונת קדשם שאדם הרוצה להתעלות בעבודת ה' יתברך בבחינת משה, צריך שיהא זהיר וזריז בהשכמה לעבודת הבורא, ובכח צירוף ב' כוחות אלו יעלה מעלה במעלות התורה והיראה. כתוב בתורה הקדושה, "וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אוהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב. והקריב מזבח השלמים אשה לה' את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב". (ויקרא ג, ב-ג), והיינו שהתורה הקדושה מצווה אותנו להקריב את החלב והדם של הבהמה לה' יתברך מטעם זה נאסרו אלו באכילה. והקשה הגאון רבי משה בן עבו שליט"א בספרו הבהיר זה השולחן, פרשת ויקרא אות ג', מדוע בחרה התורה הקדושה שדווקא ב' חלקים פחותים אלו שבבהמה יקרבנו על גבי המזבח לפני ה' יתברך, שהרי היה מן הראוי יותר שחלקים נבחרים יותר בבהמה יעלו לרצון ולנחת לפני כסא כבודו יתברך? וביאר הרב שליט"א שכל מטרת הקורבן להביא את האדם לידי חשבון נפש ותשובה שלמה ובכך שרואה בעיניו את אשר נעשה בבהמה, ומשכיל בדעתו להבין כי כך בדיוק היה צריך להיעשות בו ישירות, ומכוח זה בא לידי חרטה ותשובה שלמה ואזי "ושב ורפא לו" (ישעיהו וי). אולם אם לא מתחרט האדם על מעשיו, הרי קורבן זה נקרא "זבח רשעים תועבת ה'" (משלי טו, ח). (חלב הארץ, חלק ראשון סימן א' פרק א' עמ' 70-69).

הרב הגאון שלום ארוש שליט"א



זה התיקון וזו התשובה – מידה כנגד מידה – במדבר בכינוי לחינם שראינו כל כך הרבה טוב וניסים, ואף על פי כן, על כל דבר קטן שלא הסתדר בכינוי, לכן עכשיו מידה כנגד מידה אנו צריכים להודות לה' על הצרות ולהאמין שאין רע שה' עושה אלא רק עושה טוב עימנו, גם אם לפי מראה עינינו אלו דברים רעים. ונסתכל בכוונה הטובה של ה' ובצד החיובי בכל מה שעובר עלינו. ודע, שהסיבה והשורש שבגללה האדם הוא בכיין ועצוב ומדוכא ומיאוש ולא מרוצה וכו', היא מפני שהוא כפוי טובה, הוא פשוט לא יודע להכיר בטובות שה' עושה עימו ולהודות עליהן. והוא תמיד רואה רק את מה שחסר, ואת מה שאין לו, וכל שכן שלא רואה את כוונת ה' לטובה בכל הדברים הרעים והחסרים. עם ישראל, ה' הוציא אתכם ממצרים מבית עבדים באותות ובמופתים, ואתם אומרים למשה רבינו "אמרנו לך חדל ממנו ונעבדה את מצרים" זה כפיות טובה, מה היה לכם במצרים? שהייתם עבדים? שהיכו אתכם? שביזו אתם? במה נזכרתם שאתם מתגעגעים לחזור אליו? באבטחים? בדלעת? הקישואים? השומים? שבביל זה אדם מעדיף להמשיך להיות עבד במצרים?? (מתוך שעריו בתורה, עמ' 28).

רבנו יוסף חיים - הבן איש חי זצ"ל



על מצוות צדקה כתוב – "וצדקה תציל ממוות" (משלי יב). כלומר, הכסף הדומם מסוגל להציל את נפשו של האדם החי. והוא חידוש גדול, כי אף שכבר מצינו בעניין הקורבנות אשר הם מכפרים ומצילים את האדם מהעונש, אולם עם היותם בעלי חיים, שייך להבין את המושג של "כופר נפש", בשונה מכספי צדקה שאין בהם כלל חיות. אומנם כבר ביאר על כך "היערות דבש" (דרוש טו) את סוד העניין: העני מביא לקורבן מנחתו "עשירית האיפה" ואמרו במדרש על כך "שוויתר הקב"ה משלו". ופירש בזה כי גם אם אזלו כוחותנו, כאשר מחמת ריבוי הצרה מגיע האדם למצב אשר נעדר ממנו היכולת להתפלל כראוי אולם דבר אחד יכול להועיל לו בכל מצב נתון – צעקה וקריאה אל ה' יתברך, גם צעקה פשוטה בלי כוונת הלב עולה עד כסא הכבוד ופועלת גדולות ונצורות "מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה". (תהילים קיח). וזאת למדו חכמינו מעשירית האיפה שסוג הקרבה זו מופלאה היא ביותר, שהרי מצינו אצל הבל וקין שהקריבו קורבנם לה' ומנחתו של קין לא התקבלה וביארו המפרשים כי הקורבן הוא תמורת נפש האדם ולכן יש להביא דבר שיש בו רוח חיים כפי שהבל הבין להקריב מבכורות צאנו המשובחים ובניגוד לקין שהביא רק צמחים שאין בהם חיות ורוח, מאחר שכן איך הוכשרה עשירית האיפה לקורבן? על כך אמרו חז"ל שוויתר הקב"ה משלו, הכוונה היא שהחלק הרוחני של האדם הוא הקב"ה ומכיוון שמרחם האדם על העני בכך שנותן לו צדקה מוותר הקב"ה לאדם והוא זוכה לכפרה גם מבלי להביא את חלק הנפש. (נפש בגימטריה "שקל").

מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל



- מה שיש המנשקים את הציציות בין ברכת להתעטף בציציות למעשה העטיפה בטלית, אינו מנהג נכון, שיש לחוש בזה להפסק בין הברכה לעשיית המצווה, ויש לבטל מנהגם (יבי"א ח/ה, ד).
- על טלית חדשה יש לברך "להתעטף בציצית" תחילה ואחר כך ברכת שהחינו, ואין בזה כל חשש הפסק, וכן המנהג פשוט, אבל על תפילין חדשות בלבד אין לברך שהחינו. (ילקוט יוסף עמ' יט).
- הפושט טליתו מעליו על דעת לחזור ולהתעטף בה, כגון שרוצה להיכנס לבית הכסא, אם תוך חצי שעה אין צריך לחזור לברך עליה כשחוזר ללבושה. אולם החולץ תפילין מפני שצריך להיכנס לבית הכסא וחוזר להניחן ואפילו מיד לאחר מכן, צריך לחזור ולברך אפילו לא שהה אלא זמן מועט ואפילו אם היתה דעתו מתחילה לחזור ולהניחם. (הליכות עולם ח/א עמ' ג). אבל אם פשט טליתו מעליו וקיפלו והניחו בתיק, הוי כמו שפשט אותו בפירוש על דעת שלא לחזור והסיח דעתו מהטלית, וכשחוזר ללבושו אפילו מיד צריך לחזור ולברך עליו. ואם החליף טליתו בטלית אחרת צריך לברך על האחרת. (יבי"א ח/ח ב).
- אם טליתו נפלה מעליו לגמרי וחוזר ומתעטף בה אינו צריך לברך שספק ברכות להקל. (יבי"א ח/ג).

הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א



הוריה של דבורה חיתנו אותה עם אדם עם הארץ בשם ברק בן אבינעם, כשגילתה שהוא עם הארץ היא יכלה לבוא אל הוריה בטענות ולהטיח בפניהם "הפלתם אותי בפה, אינני מסוגלת לחיות עם עם הארץ, אני צריכה לצידי מישהו חכם". והיתה מפרקת את החבילה. אך דבורה היתה חכמה אמיתית, היא אמרה לברק בן אבינעם בנעימות ובדרך ארץ "כדאי לך ללכת לבית המדרש ללמוד תורה עם החכמים". אמר לה ברק במבוכה "מצטער ניסיתי, אין לי מה לעשות בחברתם, אני לא מבין על מה הם מדברים". דבורה הבינה לרוחו והיא לא ניסתה לכפות עליו דבר שאינו יכול לעמוד בו. אמרה לו "אם כך יש לי רעיון" אני אכין פתילות עבות, ואתה תלך לבית המקדש ותניח אותן שם, כדי להאיר את המנורה. זו חכמה אמיתית של אישה, לא רק שבחכמתה קיימה וקוממה את ביתם אלא בזכות הפתילות שעשתה ואשר שלחה ביד בעלה זכתה לנבואה כדברי המהרש"א במסכת מגילה "שהיתה עושה פתילות למקדש ובזה זכתה לנבואה ולאור התורה שהיתה שופטת את ישראל". אך בסופו של דבר בחכמתה היא רוממה גם את בעלה והיא הדריכה אותו בדרך טובים בתבונה ובהשכל. לא גילתה כלפיו יחס של זלזול ופחיתות כבוד אלא חיזקה אותו במעלות הטובות שיש בו, כך היה מוכן לקבל ממנה ולהחכים. הוא הלך וגדל עד שניהיה למצביא הגדול של עם ישראל, והכל נזקף לזכותה של אותה אישה גדולה – דבורה הנביאה אשת לפידות. נשים אינן מצוות בתלמוד תורה, אם כן, מדוע יגרע חלקן? הלא אף הן רוצות שכן על לימוד תורה, על כך אומרים חז"ל (ברכות יז ע"א), "נשים במאי זכיין? באקרוי בנייהו לבי כנישתא ובאתניי גבריייהו בי רבנן ונטרין לגבריייהו עד דאתו מבי רבנן". השכר שלהן אינו על עצם הלימוד שהרי הן אינן עוסקות בלימוד תורה, אלא על כך שהן שולחות את בניהן ללמוד תורה ומאפשרות לבעליהן גלות למקום תורה. (משכני אחרין, במדבר, עמ' כז).

העלון מוקדש להצלחת:

מור אבי אוריאל בן ציפורה	מרת אימי ויויאן בת נוריה
עזרא בן נאוה	בת חן בת עירית
גיא בן איריס	בר ושרית ישראל
אלעזר בן כוכבה	אליעד אליהו בן אריאלה
	אלון בן דליה

העלון מוקדש לרפואת:

צ'יצ'אן בן ביסקה	מרים בת אסתר בלור
חזלה בת חביבה	ליטל בת אורנה חווה
אהוד בן רבקה	ראובן בן חנה
דביר בן גאולה	מרדכי בן ג'ראן
יוסף בן שושנה	חיה אביגיל בת אליס
יוסף אהרון בן לובה	

"עין חיים היא למחזיקים בה"

המעוניינים לסייע בהוצאות העלון ובזיכוי הרבים, מוזמנים ליצור קשר:
במספר: 0523458725 או במייל: mahamardaniel@walla.co.il